

Més enllà de l'Estat nació

En un procés de globalització que afecta les capacitats clàssiques de l'Estat nació, Catalunya necessita, ara més que mai, ser viable com a país i garantir el seu progrés, així com tenir capacitat per produir identitat

La globalització dels processos polítics, econòmics, socials i culturals que cada dia constatem és un procés en marxa, probablement irreversible i que ha generat ja contradiccions socials importants. Som davant d'una nova etapa de la humanitat que té per base un avenç tecnològic espectacular associat a la nova economia de la informació i el coneixement. Aquesta nova aliança entre el mercat mundial i la societat de la informació ha envaït plenament els intercanvis econòmics i financers i afecta ja el lleure i la cultura, si bé, afortunadament, no explica del tot les múltiples, riques i variades manifestacions de la vida d'un país en concret.

D'una manera molt profunda aquest procés està afectant a les capacitats clàssiques de l'Estat nació i està qüestionant els seus mecanismes de legitimitat. La intensificació dels processos de globalització ha afeblit l'Estat nació tradicional, en trencar el monopoli que fins fa poc retenia sobre l'economia i la defensa i en modificar la preferència que els mitjans de comunicació i la cultura ofereixen a l'àmbit de l'Estat nació. La creixent interdependència global i l'aparició de noves forces polítiques i econòmiques fan desplaçar, en molts llocs del món, els centres de presa de decisions de tal manera que, per una banda, units polítics més petites que l'Estat nació han esdevingut decisives en un món globalitzat i, per l'altra, les fronteres, el dret internacional, les polítiques econòmiques, mediambientals i socials han assolit una nova dimensió i una revisió profunda a fi d'assimilar les noves que-

Jordi Pujol, a la foto en una visita institucional a la fàbrica Samsung Electronics, a Corea, defensa que per navegar cal tenir una àncora, i que aquesta àncora és la identitat. / EFE.

tions i afrontar els nous dilemes. L'Estat nació, doncs, es veu desbordat cap a fora i, també, limitat a dins i adquireixen un nou protagonisme, una importància per alguns inesperada, les nacions sense Estat, com és el cas de Catalunya.

La nova realitat de la globalització, indica que Catalunya necessita, ara més que mai, ser viable com a país i garantir el seu progrés, així com tenir capacitat per produir identitat. I això no ho pot aconseguir només des del marc de l'Estat nació. Per garantir el seu progrés, Catalunya ha de tenir capacitat per oferir productes i serveis específics i d'alta qua-

litat que garanteixin la nostra supervivència en un món globalitzat; ha d'assolir quotes d'autogovern que permetin la participació en organitzacions transnacionals i no ha de dependre econòmicament de l'Estat si vol tenir veu pròpia en aquesta societat mundialitzada.

Aquests elements de supervivència que necessita Catalunya, no els entenem fàcilment el govern de l'Estat ni el legislatiu espanyol. L'afebliment de l'Estat nació ha afectat òbviament, també, Espanya i els dirigents estatals han reaccionat radicalitzant el seu discurs espanyolista en detriment del nacionalisme

de les nacions sense Estat que configuren l'Estat espanyol. Vivim un autèntic menyspreu de la legítima necessitat que experimenta Catalunya, com altres zones del món, d'oferir una identitat nacional basada en una cultura pròpia, necessitat que en satisfer-se esdevé un bé valuós en el món globalitzat que ens ha tocat de viure. Totes les zones amb personalitat pròpia són avui sota l'amença d'homogeneïtzació per l'impacte massiu i global dels mitjans de comunicació a escala mundial i totes les nacions que tenen autoestima volen conservar sentiments religiosos, valors culturals, fidelitat a la llengua i a la cultura pròpies amb plena convivència amb la recepció quotidiana d'una informació i un coneixement a escala mundial.

Manuel Castells, en l'excel·lent triologia *L'era de la informació: economia, societat i cultura* ho ha dit: «per navegar pels fluxos, cal tenir un referent; cal una àncora». I aquesta àncora és la identitat. El president Pujol remarcava fa poc a Harvard que «el món va cap a la xarxa i el jo. La xarxa, és a dir, l'accés immediat i individualitzat a tot el món. Un contacte sense intermediaris, saltant-se les fronteres i les institucions socials. I per altra banda, el jo. El jo individual i el jo col·lectiu.» El catalanisme pot aportar els elements que ens permetin treure profit de la globalització i demostrar que és possible combinar la interdependència amb el manteniment d'uns marcs humans equilibrats i cohesionats a partir d'un fort sentiment identitari. En un proper article, reflexionarem sobre com es pot enfortir la nostra identitat nacional.